

Töreboda kommun

- **NÅGON ATT VÄNDA SIG TILL.** I år 9 hade ofta flickor och pojkar lika lätt att vända sig till olika personer. Det var bara fler flickor än pojkar i år 9 som ansåg att de hade lätt att vända sig till syskon. I gymnasiets år 2 var det några skillnader mellan flickor och pojkar. Det var en större andel pojkar som hade lätt att vända sig till elevvårdspersonal och syskon samt en större andel flickor som hade lätt att vända sig till kamrater.
- **SÄLLAN ENSAM OCH TRIVS MED LIVET.** De flesta eleverna kände sig sällan ensamma och trivdes bra med livet (80–100 % beroende på årskurs och kön).
- **ORO/STRESS OCH SÖMN.** När det gäller både oro/stress och sömn fanns signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar samt mellan år 9 och år 2 på gymnasiet, utom när det gällde sömnen i år 9. Det var betydligt färre flickor än pojkar som sällan kände oro eller stress och som sällan hade svårt att sova eller sov oroligt.
- **SKOLK.** Flertalet elever skolkar nästan aldrig (93 %). Det är färre pojkar i gymnasiets år 2 som nästan aldrig skolkar (86 %).
- **TRIVS I SKOLAN.** Det var 82 % av eleverna i år 9 och 85 % av eleverna i år 2 på gymnasiet som trivdes i skolan. Det är fler pojkar än flickor som trivs i gymnasiets år 2 (93 % jämfört med 80 %).
- **SKOLSITUATIONEN.** Störst andel elever instämde i att de ofta hängde med i skolan och minst andel instämde i att lärarna ofta brydde sig om dem.
- **MOBBNING.** Det var 87 % av eleverna i år 9 och 91 % i år 2 på gymnasiet som inte hade blivit mobbade.
- **RÖKNING.** Andelen rökare i år 9 i grundskolan ligger på ungefär samma nivå som år 2003, 19 % jämfört med 17 %. I gymnasiets år 2 rökte 53 %.
- **SNUSNING.** Totalt snusade 4 % av eleverna i år 9 och 6 % av eleverna i år 2 på gymnasiet.
- **VATTENPIPA.** Det var 27 % av eleverna i år 9 och 33 % av eleverna i år 2 på gymnasiet som någon gång hade rökt vattenpipa
- **ALKOHOLKONSUMTION.** Alkoholkonsumtionen bland elever i år 9 visar att andelen flickor som dricker alkohol minskat och andelen pojkar som dricker alkohol ökat. År 2011 var det 48 % av flickorna och pojkarna som druckit alkohol det senaste halvåret. Bland gymnasieeleverna var det 85 % av flickorna och 91 % av pojkarna som druckit alkohol det senaste halvåret.
- **SNIFFNING.** Det var 4 elever i år 9 (5 %) och 1 elev år 2 på gymnasiet (3 %) som hade sniffat någon gång.
- **NARKOTIKA.** Någon gång hade 3 elever i år 9 (4 %), prövat narkotika och 2 elever i år 2 på gymnasiet, (6 %), prövat narkotika.
- **SPEL OM PENGAR.** Det var enbart elever i år 9 som spelat om pengar på Internet och främst pojkar. Som mest var det 10 % av pojkarna i år 9 som spelade om pengar på Internet. Bland andra spel om pengar var lotter det vanligaste. Störst andel elever som köpte lotter var flickor i år 2 på gymnasiet (65 %). För de övriga spelen om pengar var fördelningen ganska jämn (cirka 10 %), utom poker som 28 % av pojkarna i år 2 på gymnasiet spelade.

Läsanvisning

I undersökningen från år 2003 redovisades enbart svaren fördelade på flickor och pojkar där skillnaderna var signifikanta, det vill säga statistiskt säkerställda. Där det inte finns några signifikanta skillnader redovisades svaren för hela svarsgruppen, alla elever.

I undersökningen för år 2011 görs i huvudsak en annan redovisning. Dels redovisas svaren för alla elever i årsgruppen och dels redovisas svaren för flickor och pojkar, oavsett om skillnaderna är signifikanta eller inte.

En enkel tumregel för signifikans mellan flickor och pojkar i år 9 är att skillnaden behöver vara 12 % eller mer om svarsfördelningen är väldigt jämn (50/50). I år 2 på gymnasiet behöver skillnaden vara 14 % eller mer. För skillnader mellan de olika åren samt mellan år 9 och år 2 på gymnasiet behöver skillnaden vara 8 % eller mer.

Elever som svarat på enkäten

I Töreboda deltog 84 elever av 86 möjliga från Centralskolans år 9. Det innebär en svarsprocent på 98 %, vilket är ett mycket bra resultat. Det var nytt för år 2011 att elever i gymnasiets år 2 på Kånalskolan deltog i undersökningen. Där deltog 34 elever av 35 möjliga. Det ger en svarsprocent på 97 %. Diagram 1 visar antalet elever samt antalet flickor och pojkar. Det var 1 elev i år 9 som inte angett sitt kön. Enkäten i sin helhet finns i bilaga 1.

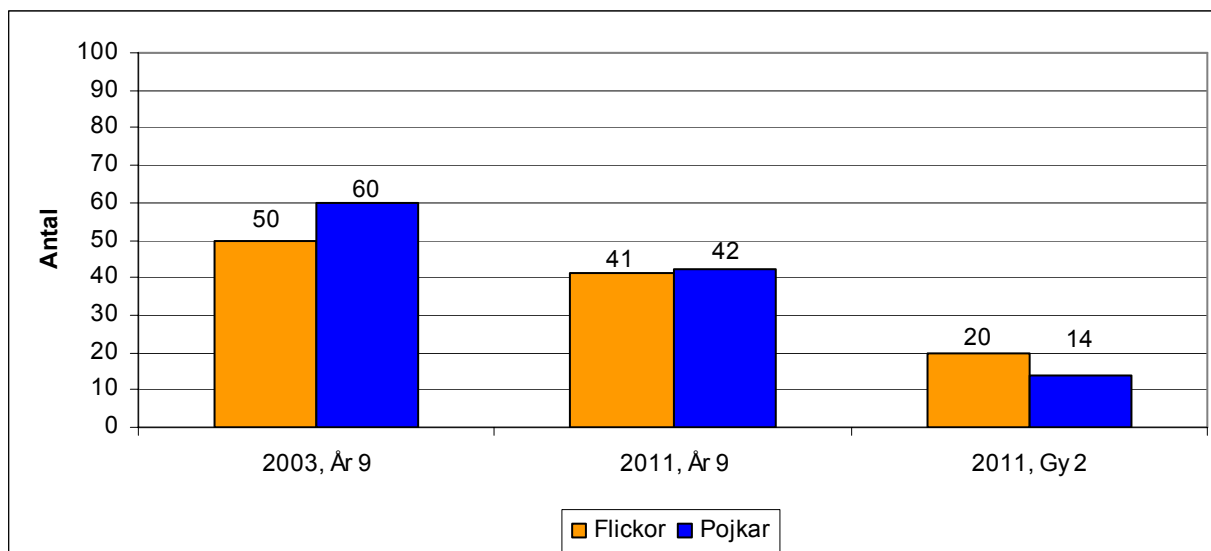

Diagram 1. Elever som svarat på enkäten fördelat på flickor och pojkar, år 2003 och 2011. Antal.

Som synes i diagram 1 var det färre elever i år 9 som svarat år 2011 jämfört med år 2003 och det beror på det minskande elevantalet.

Elevernas livssituation

I enkäten ställdes några frågor om elevernas livssituation. En fråga handlade om hur lätt eller svårt eleverna hade att vända sig till olika personer om de hade problem eller bara ville prata. I diagram 2 redovisas andelen som svarat att de hade ganska eller mycket lätt att vända sig till de olika personerna.

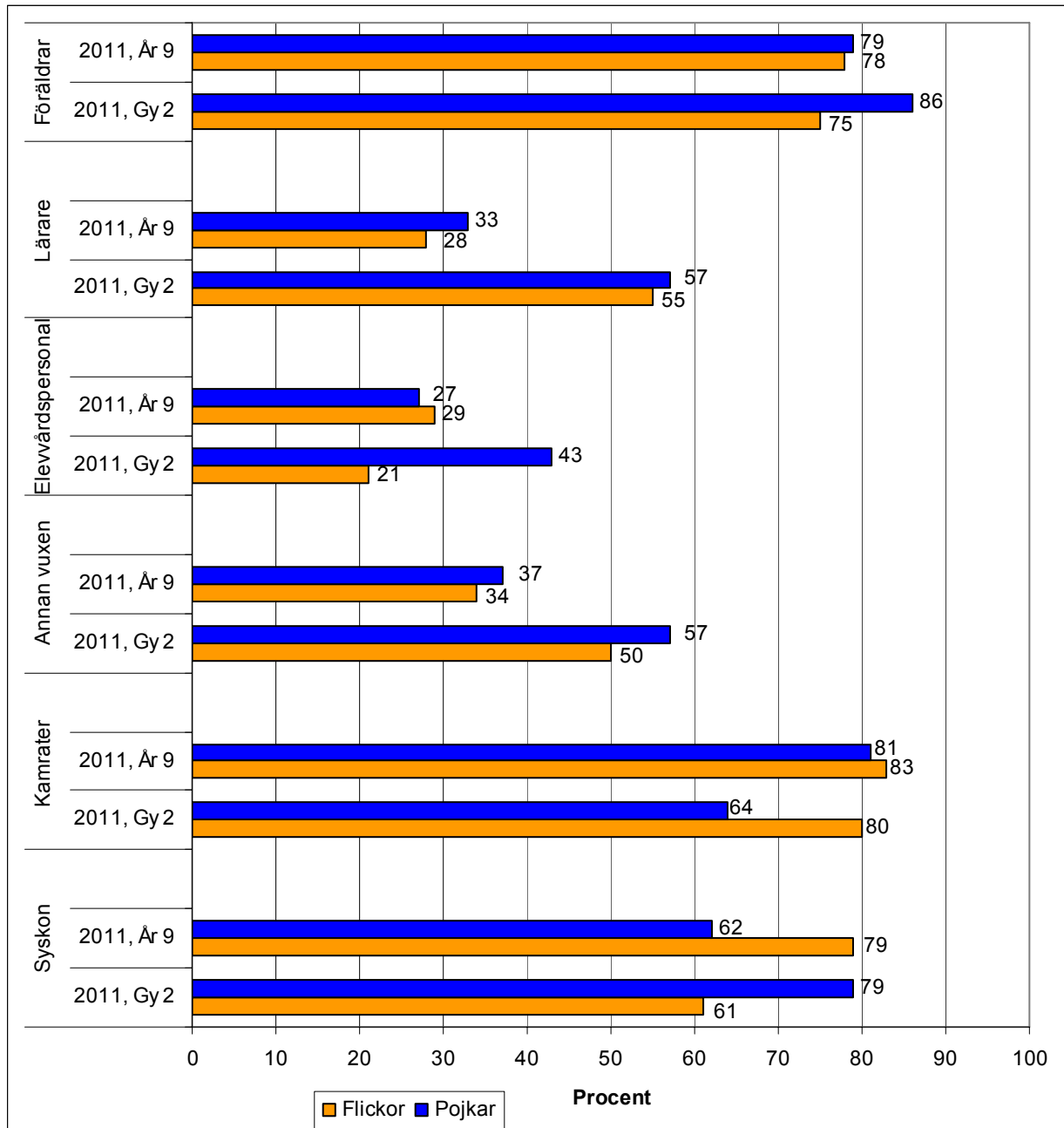

Diagram 2. Vilka flickorna och pojkarna hade lätt att vända sig till om de hade problem eller bara ville prata, år 2011. Procent.

I år 9 hade ofta flickor och pojkar lika lätt att vända sig till olika personer. Det var bara fler flickor än pojkar i år 9 som ansåg att de hade lätt att vända sig till syskon. I gymnasiets år 2 var det några skillnader mellan flickor och pojkar. Det var en större andel pojkar som hade lätt att vända sig till elevvårdspersonal och syskon samt en större andel flickor som hade lätt att vända sig till kamrater. Dessa skillnader är signifikanta.

Två frågor handlade om eleverna någonsin kände sig ensamma och hur de trivdes med livet just nu. I diagram 3 redovisas andelen som ibland eller inte alls kände sig ensamma och som trivdes ganska eller mycket bra med livet.

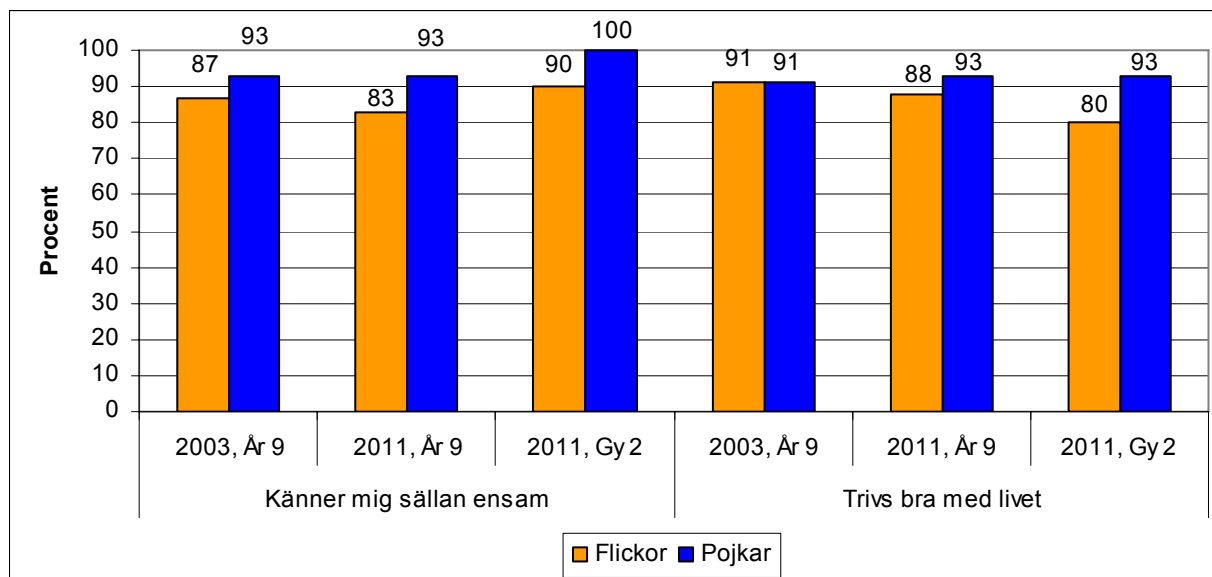

Diagram 3. Flickor och pojkar som sällan kände sig ensamma och som trivdes bra med livet, år 2003 och 2011. Procent.

De flesta eleverna kände sig sällan ensamma och trivdes bra med livet. Det fanns inga signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar eller mellan årskurserna.

År 2011 fanns också en fråga som handlade om oro/stress och en som handlade om sömn. Att sällan känna oro/stress eller sällan ha svårt att sova/sover oroligt innehåller andelen som svarat ibland eller inte alls.

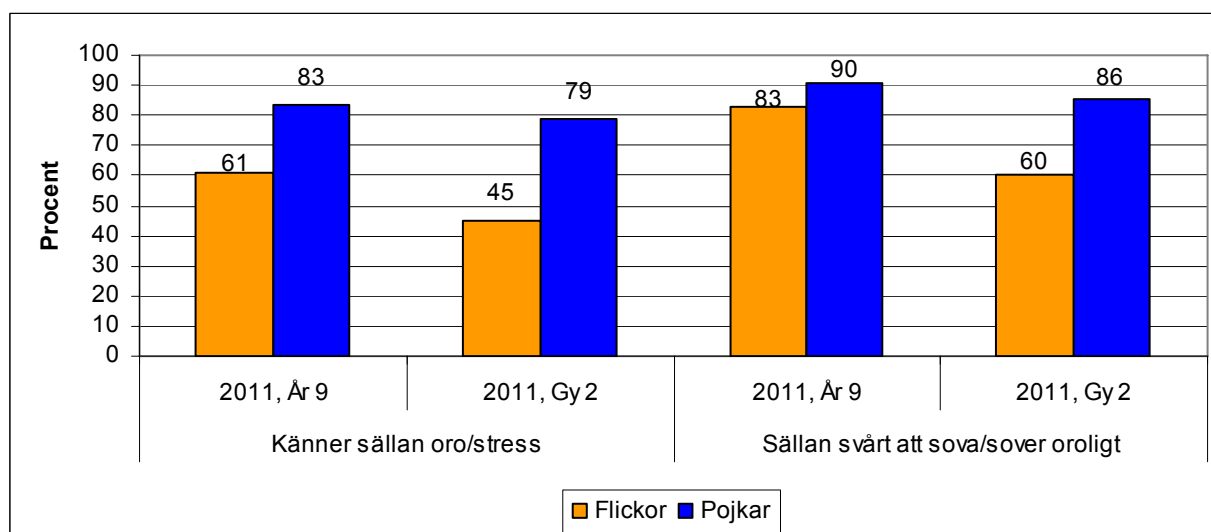

Diagram 4. Flickor och pojkar som sällan känt oro och sällan haft svårt att sova, år 2011. Procent.

När det gäller både oro/stress och sömn fanns signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar samt mellan år 9 och år 2 på gymnasiet, utom när det gällde sömnen i år 9. Det var betydligt färre flickor än pojkar som sällan kände oro eller stress och som sällan hade svårt att sova eller sov oroligt. Det var också färre flickor i år 2 på gymnasiet än i år 9 som sällan kände oro/stress och sällans hade svårt att sova eller sov oroligt.

Skolsituationen

I undersökningen fanns flera frågor med om hur eleverna hade det i skolan. En fråga handlade om hur de trivdes i skolan och en fråga handlade om de brukade skolka.

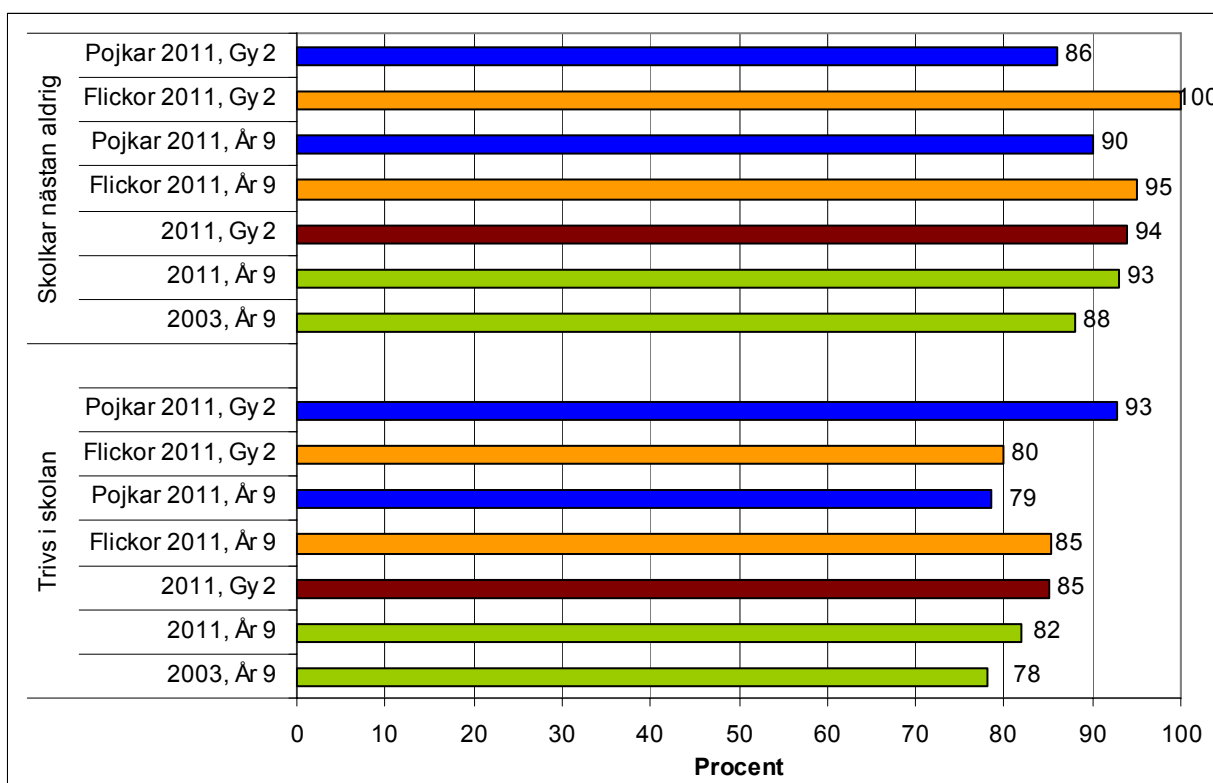

Diagram 5. Elever, flickor och pojkar som nästan aldrig skolkar och som trivs i skolan, år 2003 och 2011. Procent.

Flertalet elever skolkade nästan aldrig, det vill säga de har svarat att de skolkade aldrig eller någon gång per termin. Det var färre pojkar i gymnasiets år 2 som nästan aldrig skolkar. Skillnaden är signifikant.

När det gäller att trivas i skolan, det vill säga trivas ganska eller mycket bra, var det inga större skillnader mellan de olika undersökningstillfällena och eleverna i år 9 i grundskolan. Skillnaderna mellan flickor och pojkar i år 2 på gymnasiet är signifikant. Det var fler pojkar än flickor som trivdes i gymnasiets år 2.

De här frågorna fanns också med i CAN:s undersökning. Där hade 82 % av eleverna i år 9 samt 66 % av eleverna i år 2 på gymnasiet angett att de nästan aldrig skolkade. Det var 85 % av eleverna i år 9 samt 89 % av eleverna i år 2 på gymnasiet som angett att de trivdes ganska eller mycket bra i skolan.

Eleverna fick också svara på sex olika frågor om hur de hade det i skolan. I diagram 6 redovisas andelen som svarat "Ja, ofta" för alla frågor, utom för frågorna om de hängde med i skolan och om det var lugnt i klassen. De frågorna var ursprungligen ställda omvänt: "Har du svårt att hänga med i skolan?" och "Tycker du att det är oroligt eller stökigt i klassen?" För de frågorna redovisas andelen som svarat "Nej" och "Ja, ibland". I redovisningen har dessa frågor vänts till "Hänger med i skolan" och "Lugnt i klassen".

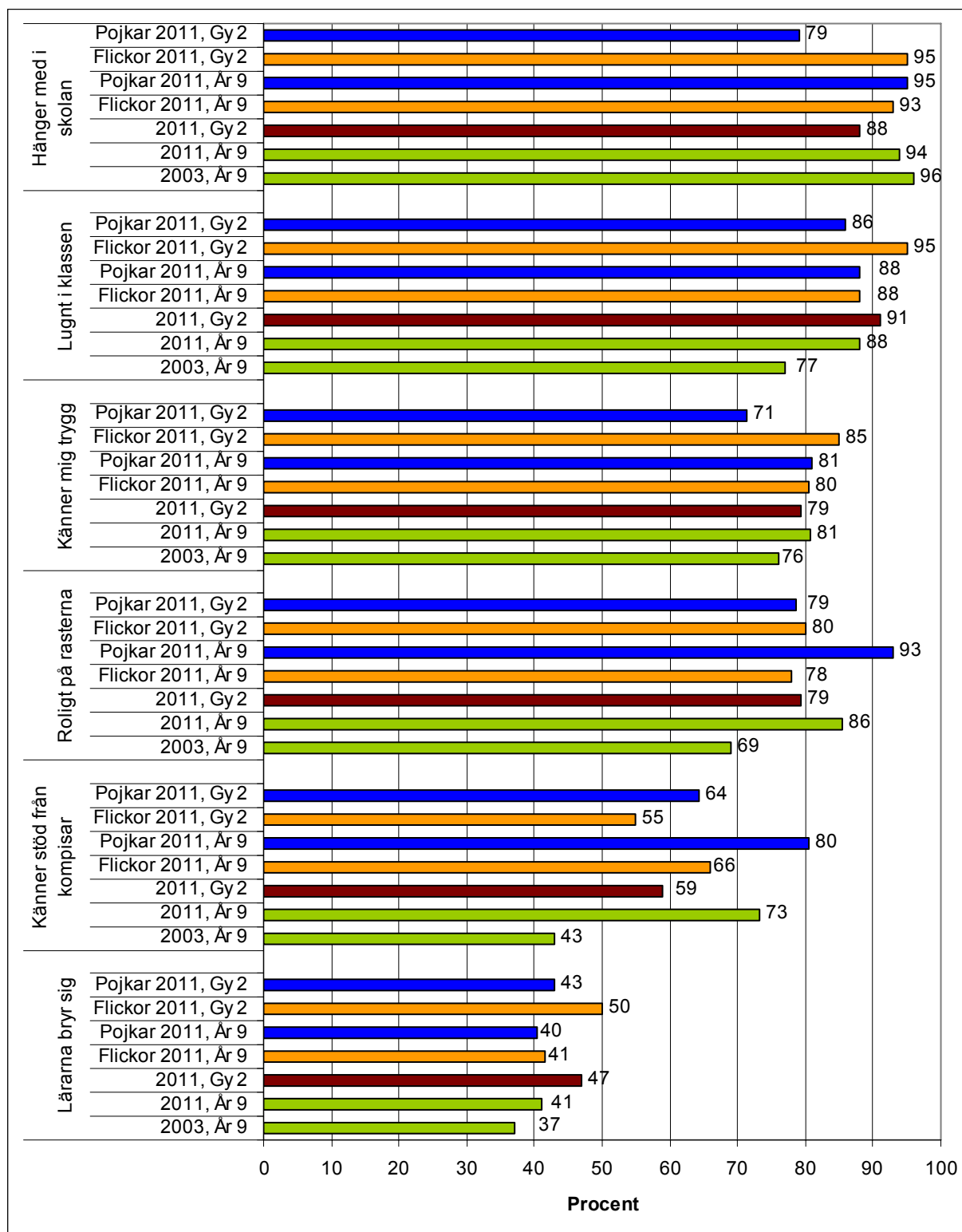

Diagram 6. Hur eleverna, flickorna och pojkarna trivdes med skolarbetet och de sociala relationerna, år 2003 och 2011. Procent.

Diagram 6 visar att eleverna i de olika undersökningarna och i de båda årsgrupperna, år 9 i grundskolan och år 2 på gymnasiet, hade en liknande uppfattning om skolarbetet och de sociala relationerna. Störst andel elever instämde i att de ofta hängde med i skolan och minst andel instämde i att lärarna ofta brydde sig om dem.

Det fanns två signifikanta skillnader mellan år 2003 och 2011 när det gällde eleverna i år 9. År 2011 var det fler elever som hade roligt på rasterna och som kände stöd från sina kompisar. Det

fanns också några signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar. Det var fler pojkar än flickor i år 9 som hade roligt på rasterna och som kände stöd från sina kompisar. Det var fler flickor än pojkar i år 2 på gymnasiet som svarade att de hängde med i skolan och att de kände sig trygga.

Hur ofta förekommer mobbning på skolorna i Töreboda? Diagram 7 visar andelen som svarat att de inte någon gång de senaste tolv månaderna mobbat någon eller blivit mobbade.

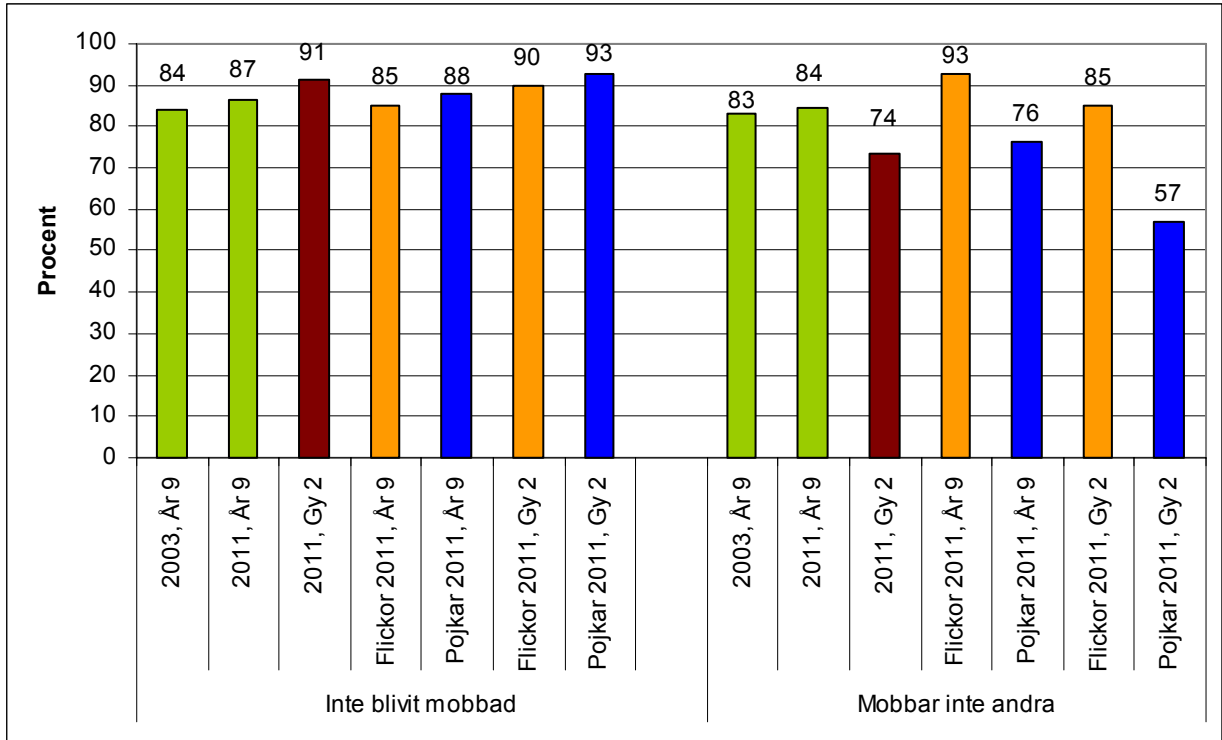

Diagram 7. Eleverna, flickorna och pojkarna som inte mobbat eller blivit mobbade de senaste 12 månaderna, år 2003 och 2011. Procent.

När det gäller att inte ha blivit utsatt för mobbning fanns inga större skillnader mellan undersökningsåren, årskurserna eller flickor och pojkar. På frågan om eleverna hade varit och mobbat någon under de senaste 12 månaderna fanns signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar. Det var betydligt färre pojkar som inte hade mobbat någon.

Tobak

I undersökningen ställdes frågor om cigarettökning och snusning. Nytt för 2011 var att det också ställdes frågor om rökning av vattenpipa.

Cigarettökning

Diagram 8 visar andelen elever som rökte. Som rökare betraktas alla som svarat att de röker ibland, på fest, vid veckosluten, nästan varje dag och varje dag. Detta är också den definition som CAN använder. Totalt sett var det 15 elever i år 9 (9 %) och 18 elever (53 %) i år 2 på gymnasiet som rökte hösten 2011.

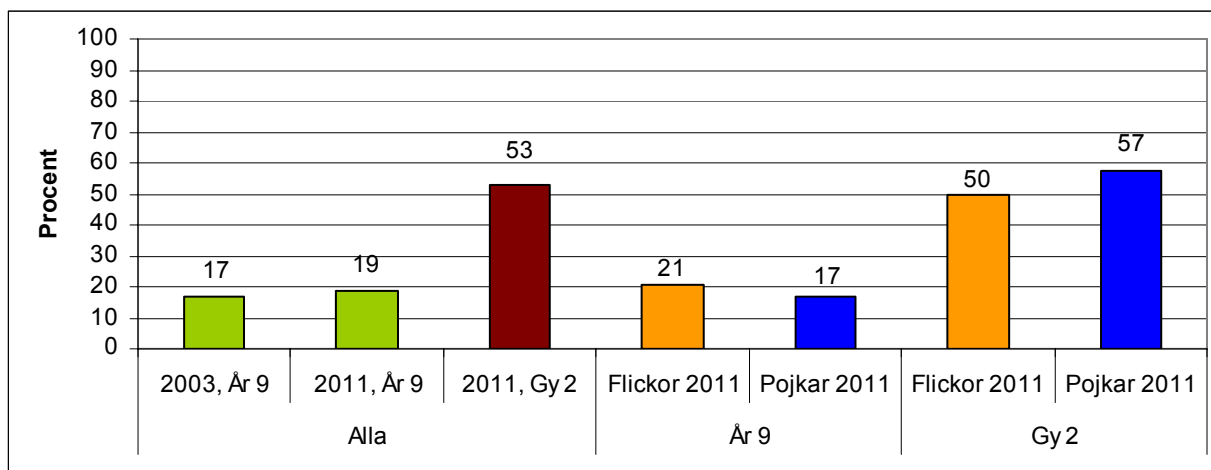

Diagram 8. Elever, flickor och pojkar som röker, år 2003 och 2011. Procent.

Andelen rökare i år 9 i grundskolan ligger på ungefär samma nivå som år 2003, 19 % jämfört med 17 %. Det var betydligt fler elever som rökte i gymnasiets år 2 (53 %). Totalt sett rökte 15 elever i år 9 och 18 elever i år 2 på gymnasiet. Andelen rökare i år 2 på gymnasiet är markant högre än det nationella genomsnittet där 19 % av pojkarna och 26 % av flickorna rökte (CAN 2011). I CAN:s undersökning rökte 32 % av pojkarna och 39 % av flickorna i år 2 på gymnasiet.

En anledning till detta kan vara att gymnasium Töreboda erbjuder praktiskt inriktade gymnasieprogram såsom hotell- och turismprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet. Andra undersökningar har visat att det är fler elever som röker på de praktiska programmen än på de teoretiska (se Boij 2011).

Det var så få rökare som angett hur många cigaretter de rökte per dag att siffrorna inte är rättvisande.

I år 9 fick närmare två tredjedelar (64 %) av rökarna tag på cigaretter genom kompisar. Ett fåtal elever fick cigaretter av sina föräldrar (2 elever) och 3 elever hade köpt smuggelcigaretter. Det var 4 elever som trodde att deras föräldrar visste om att de rökte. Bland rökarna i år 9 var det 5 elever som ansåg att deras föräldrar tillät att de rökte.

I år 2 på gymnasiet var det 11 % som köpte cigaretter själva. Det bör dock noteras att så gott som ingen elev under höstterminen är 18 år, vilket är åldersgränsen för försäljning av tobak. Det var 67 % som fick cigaretter av sina kompisar. Det var 17 % som fick cigaretter från någon annan person. Endast 1 elev fick cigaretter från sina föräldrar. Bland eleverna i år 2 på gymnasiet var det 8 rökare som trodde att deras föräldrar visste om att de rökte och 6 elever som ansåg att deras föräldrar tillät att de rökte.

I enkäten fick eleverna fylla i hur gamla de varit när de för första gången provat olika droger, om de överhuvudtaget hade gjort det. Eleverna i år 9 i grundskolan var i genomsnitt drygt 12 år när de för första gången rökte en cigarett och drygt 13 år när de började röka dagligen. Eleverna i år 2 på gymnasiet var i genomsnitt drygt 14 år när de för första gången rökte en cigarett och lite över 15 år när de började röka dagligen.

Snusning

De som snusar ibland, nästan varje dag eller varje dag betraktas som snusare. Det är samma definition som CAN har. Snusning är främst förekommande bland pojkar, se diagram 9.

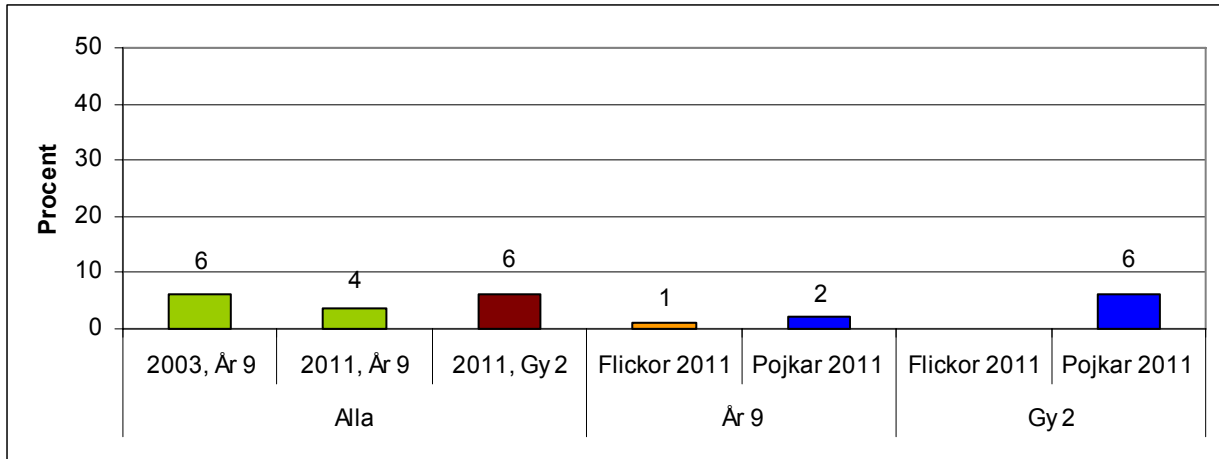

Diagram 9. Elever, flickor och pojkar som snusar, år 2003 och 2011. Procent.

Vid de två mätningarna har andelen elever i år 9 som snusade varit på ungefär samma nivå. I år 9 snusade 3 elever och i gymnasiets år 2 snusade 2 elever. I CAN:s undersökning snusade 3 % av flickorna och 12 % av pojkarna i år 9. I år 2 på gymnasiet snusade 7 % av flickorna och 24 % av pojkarna. Andelen snusare låg alltså under riksgenomsnittet.

För att bevara snusarnas anonymitet redovisas inga av följdfrågorna om snusning.

Vattenpiperökning

CAN har i sina senaste undersökningar ställt frågor om vattenpiperökning. Dessa frågor togs med även i den här undersökningen. I diagram 10 visas elevernas svar på frågan om de någon gång rökt vattenpipa.

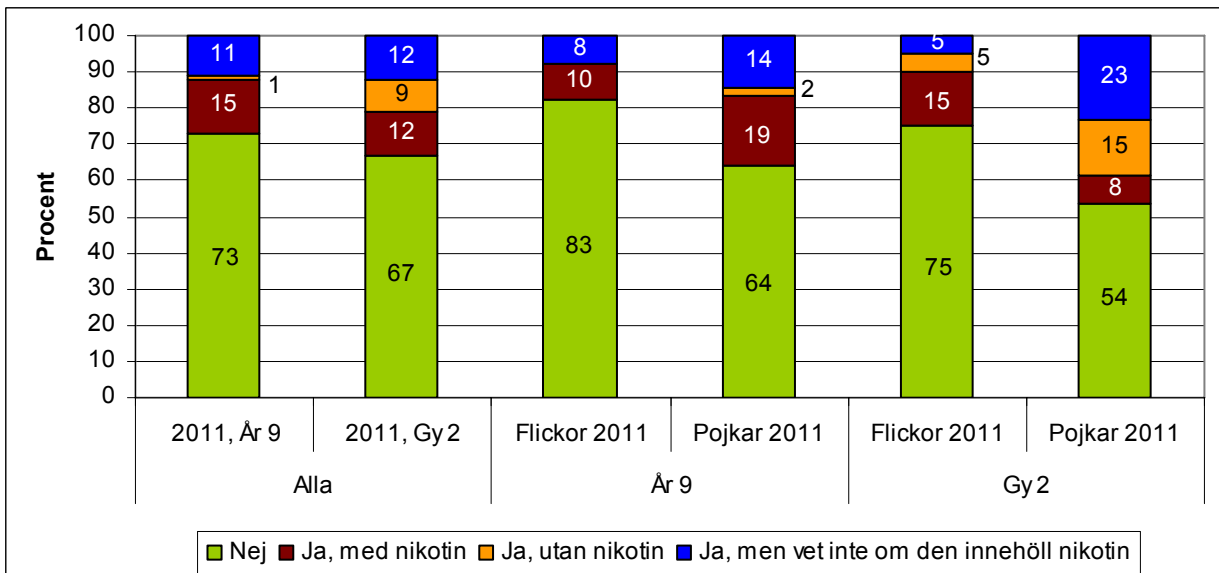

Diagram 10. Elever, flickor och pojkar som någon gång rökt vattenpipa, år 2011. Procent.

Det var 27 % av eleverna i år 9 och 33 % av eleverna i år 2 på gymnasiet som någon gång hade rökt vattenpipa. Skillnaderna mellan andelen flickor och pojkar som inte rökt vattenpipa är statistiskt säkerställda. Dessa siffror ligger lägre än genomsnittet i CAN:s undersökning. Där hade 39 % av eleverna i år 9 och 60 % av eleverna i år 2 på gymnasiet någon gång rökt vattenpipa.

Bland eleverna i år 9 var det 5 % som hade rökt vattenpipa någon gång i månaden eller oftare. I gymnasiets år 2 hade ingen elev rökt vattenpipa någon gång i månaden eller oftare.

Alkohol

I undersökningen har ett antal frågor ställts om elevernas alkoholkonsumtion. Först följer ett avsnitt om alla elever. Sedan följer ett avsnitt om de elever som dricker alkohol. Som alkoholkonsument betecknas alla som svarat att de druckit alkohol någon gång det senaste halvåret. Med alkohol menas öl, alkoholisk, stark cider, vin eller sprit. Med sprit menas brännvin, vodka, gin, konjak, whisky, likör, punsch och liknande, även utblandat i drinkar eller shots. Till alkohol räknas inte lättöl eller svag cider.

Alla eleverna

Eleverna fick frågan om de druckit alkohol det senaste halvåret. Diagram 11 visar andelen som druckit alkohol en eller flera gånger det senaste halvåret.

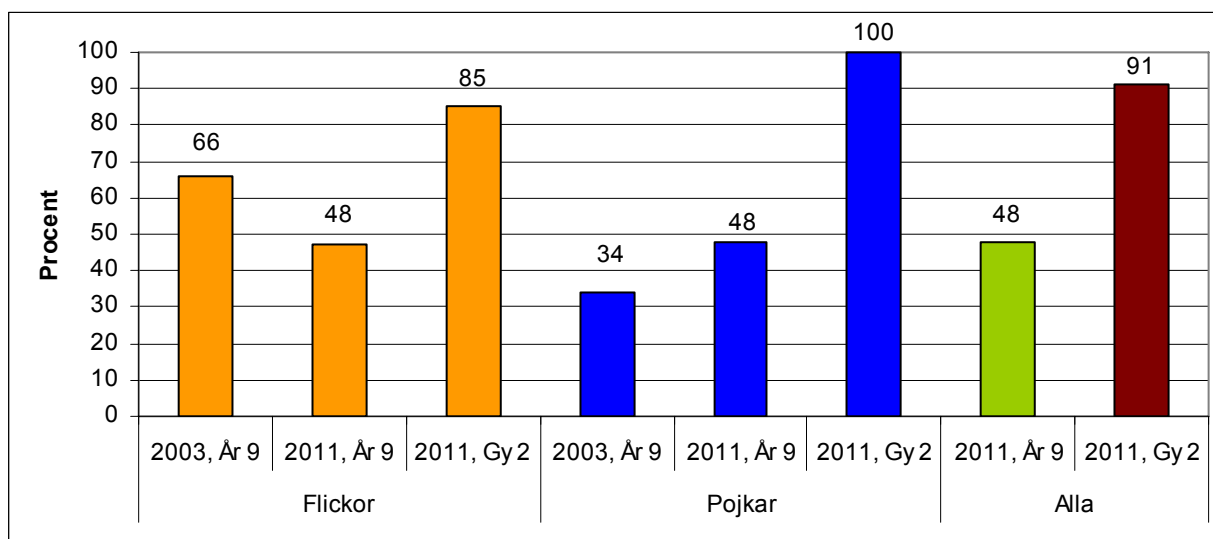

Diagram 11. Elever, flickor och pojkar som har druckit alkohol det senaste halvåret, år 2002, 2008 och 2011. Procent.

Alkoholkonsumtionen bland elever i år 9 visar att andelen flickor som dricker alkohol minskat och andelen pojkar som dricker alkohol ökat. År 2011 var det 48 % av flickorna och pojkarna som druckit alkohol det senaste halvåret. Bland gymnasieeleverna var det 85 % av flickorna och 91 % av pojkarna som druckit alkohol det senaste halvåret. För den här frågan finns ingen direkt jämförelsefråga hos CAN.

Hur många hade druckit alkohol den senaste veckan? Siffrorna är lägre än för det senaste halvåret, men det är ändå många elever som druckit alkohol en helt vanlig vecka, se diagram 12.

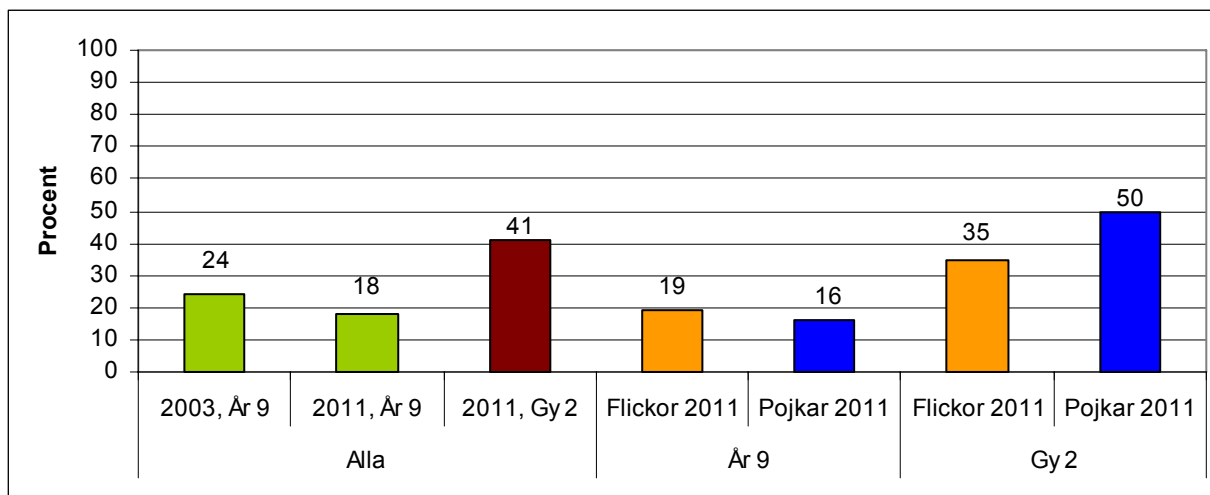

Diagram 12. Elever, flickor och pojkar som har druckit alkohol den senaste veckan, år 2003 och 2011. Procent.

År 2011 var det 18 % bland eleverna i år 9 som druckit alkohol den senaste veckan. I år 2 på gymnasiet var det 41 %. Bland gymnasieeleverna fanns det signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar. I CAN:s senaste undersökning hade 24 % av eleverna i år 9 och 47 % av eleverna i år 2 på gymnasiet druckit alkohol den senaste veckan. Det var inga större skillnader mellan flickor och pojkar.

Eleverna fick också svara på hur ofta de drack alkohol. I diagram 13 visas resultaten för alla elever, även för de som inte druckit alkohol för att ge en helhetsbild över elevernas alkoholkonsumtion.

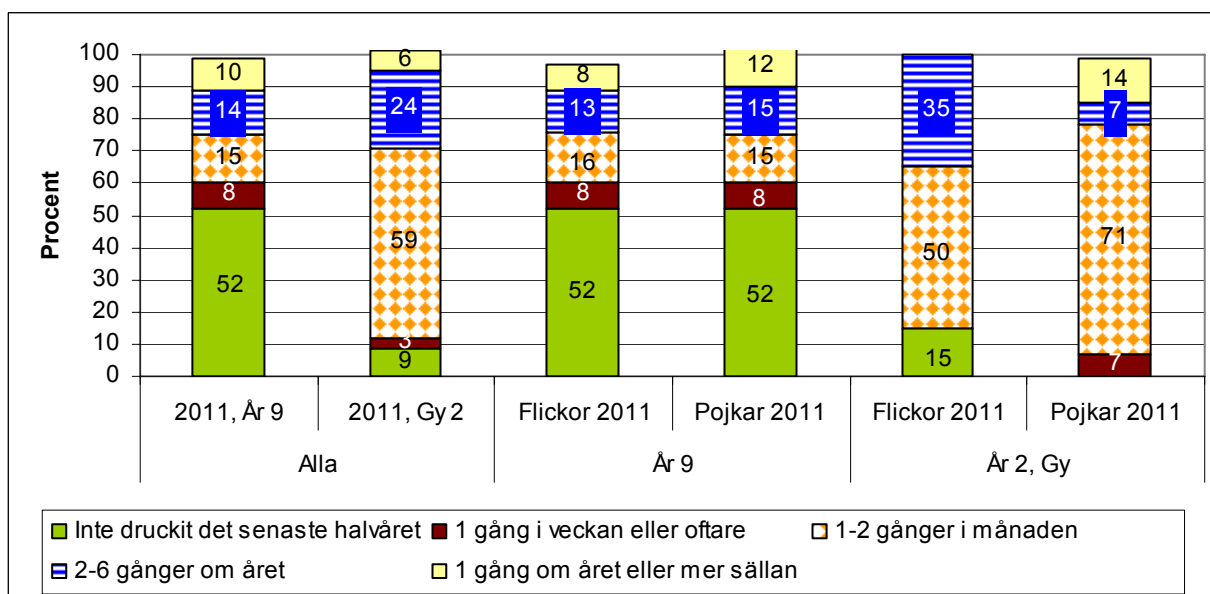

Diagram 13. Hur ofta elever samt flickor och pojkar druckit alkohol, 2011. Procent.

Det finns, en statistiskt sett, liten grupp elever som dricker alkohol en gång i veckan eller oftare. I år 9 i grundskolan är den på 8 % och i år 2 på gymnasiet är den 3 %.

Att dricka alkohol motsvarande minst 18 cl. sprit (en halv "kvartering") eller en hel flaska vin eller 4 stora flaskor stark cider/alkoläsk eller 4 burkar starköl eller sex burkar folköl vid samma tillfälle och någon gång i månaden eller oftare, betraktas av CAN som att vara en intensivkonsument av alkohol.

I år 9 fanns det 11 elever (13 % av alla elever) som drack den mängden alkohol någon gång i månaden eller oftare och som därmed var intensivkonsumenter. Bland dessa var det 2 elever (2 % av alla elever) som drack den mängden någon gång i veckan. Det var 19 elever som aldrig eller

någon gång per år drack den mängden alkohol. I den nationella undersökningen år 2011 var det 19 % av eleverna i år 9 som var intensivkonsumenter.

I år 2 på gymnasiet var det 6 elever (18 % av alla elever) som drack den mängden alkohol någon gång i månaden eller oftare och som därmed var intensivkonsumenter. Bland dessa var det 2 elever (6 % av alla elever) som drack den mängden någon gång i veckan. Det var 11 elever som aldrig eller någon gång per år drack den mängden alkohol. I den nationella undersökningen år 2011 var det 43 % av eleverna i gymnasiets år 2 som var intensivkonsumenter.

Alkoholkonsumenter

Flera frågor ställdes till de elever som druckit alkohol det senaste halvåret. Det var 39 elever i år 9 i grundskolan och 30 elever i år 2 på gymnasiet som var alkoholkonsumenter.

Bland eleverna i år 9 var det 48 % som drack motsvarande 1–2 burkar eller glas öl, alkoholisk, stark cider, vin eller sprit vid varje tillfälle. Det var 41 % som drack 3–7 burkar eller ½–1 flaska, 10 % drack mer än 8 burkar eller en hel flaska. Den frågan fanns inte med år 2003.

Bland eleverna i år 2 på gymnasiet var det 15 % som drack motsvarande 1–2 burkar eller glas öl, alkoholisk, stark cider, vin eller sprit vid varje tillfälle. Det var 77 % som drack 3–7 burkar eller ½–1 flaska, 8 % drack mer än 8 burkar eller en hel flaska. Andelen gymnasieelever som dricker förhållandevis mycket alkohol (3–7 burkar eller ½–1 flaska) vid ett och samma tillfälle är signifikant större jämfört med eleverna i år 9.

I diagram 14 visas vilka alkoholhaltiga drycker flickorna och pojkarna vanligtvis brukade dricka.

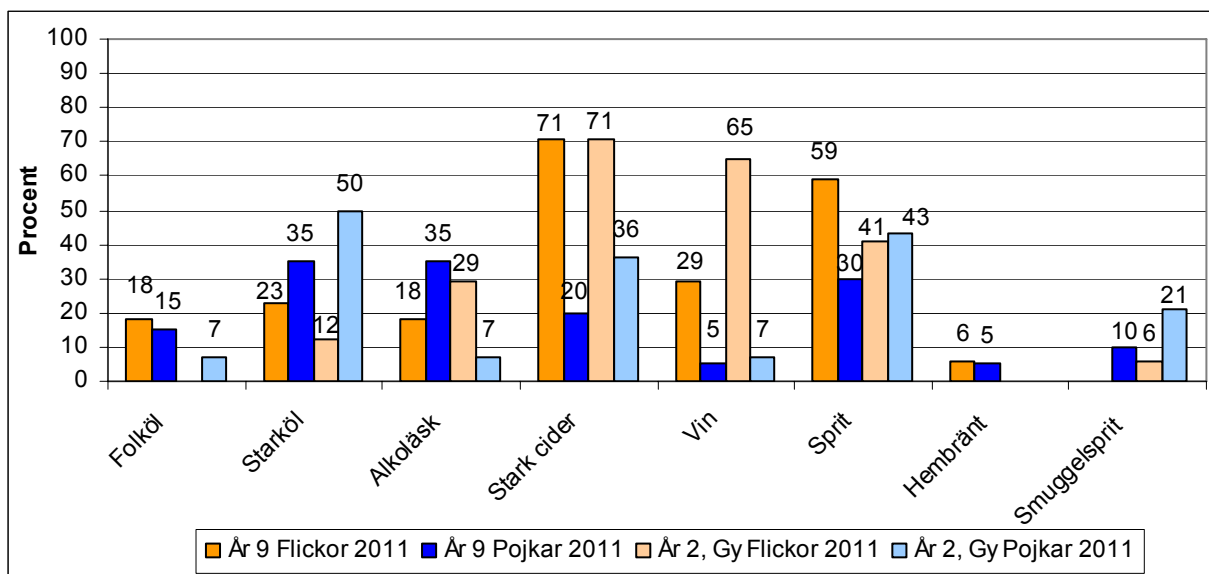

Diagram 14. Vilka alkoholhaltiga drycker flickorna och pojkarna vanligtvis drack, 2011. Procent.

Flickorna, oavsett ålder, drack främst stark cider och sprit. Pojkarna, också oavsett ålder, drack främst starköl och sprit. Det var inte speciellt vanligt att ungdomarna drack hembränt.

Eleverna fick också svara på hur de fick tag på alkohol. Försäljning av alkohol är ju förbjudet till minderåriga. Det innebär att eleverna i år 9 och år 2 på gymnasiet fick tag på alkohol på andra sätt.

I år 9 fick närmare varannan elev (42 %), som drack alkohol, i första hand tag på alkohol genom kompisar och kompisars syskon. I andra hand fick de tag på alkohol från vuxna, 19 % fick från sina föräldrar, 2 % tog från föräldrarna utan deras medgivande och 7 % fick från andra vuxna. Ett fåtal, 4 %, fick tag på alkohol genom sina syskon.

I år 2 på gymnasiet fick 40 % av eleverna, som drack alkohol, i första hand tag på alkohol genom kompisar och kompisars syskon, i andra hand fick de tag på alkohol på annat sätt, 38 %. I tredje

hand fick de alkohol från vuxna, 4 % fick från sina föräldrar, 12 % fick från andra vuxna och 6 %, fick tag på alkohol genom sina syskon. Ingen tog från föräldrarna utan deras medgivande.

Det var signifikant fler flickor än pojkar som fick tag på alkohol genom kompisar och kompisars syskon. I övrigt fanns inga större skillnader mellan flickor och pojkar.

Bland de elever i år 9 som drack alkohol var det 66 % (25 elever) och bland eleverna i år 2 på gymnasiet var det 87 % (27 elever) som någon gång hade druckit så mycket alkohol att de känt sig berusade. I CAN:s undersökning var det 42 % av eleverna i år 9 och 76 % av eleverna i år 2 på gymnasiet som någon gång druckit så mycket alkohol att de blev berusade.

De elever som drack alkohol fick också uppge hur ofta de kände sig riktigt berusade när de drack alkohol. I diagram 15 visas andelen som svarat att de någon gång ibland samt andelen som svarat att de nästan eller varje gång blev riktigt berusade.

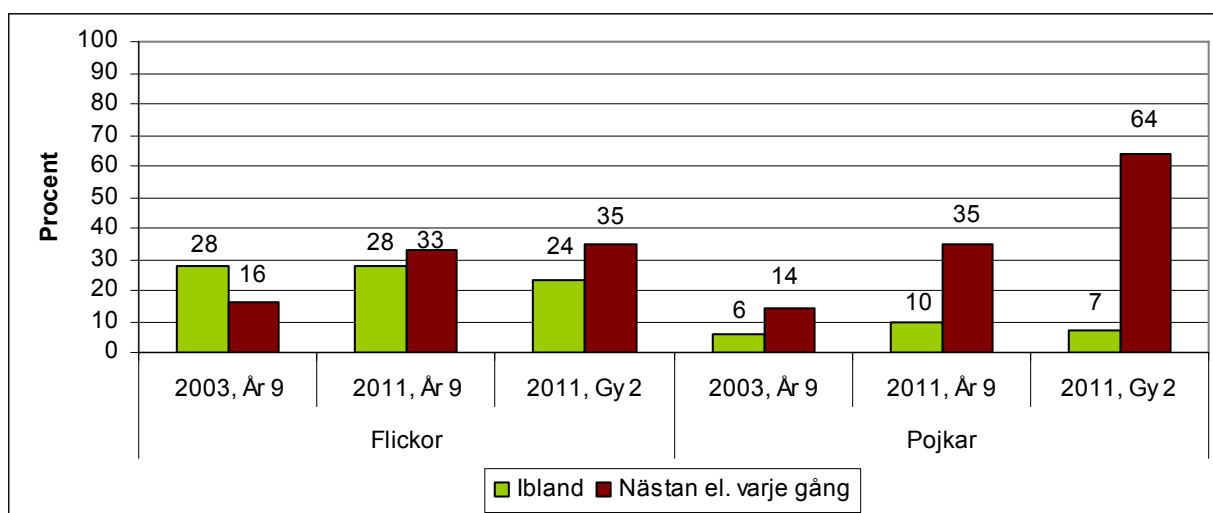

Diagram 15. Hur ofta flickorna och pojkarna var berusade, år 2003 och 2011. Procent.

I år 9 har en signifikant ökning skett för pojkarna från år 2003 till år 2011. Det var 28 % av de flickor och 33 % av de pojkar som drack alkohol som varje eller nästan varje gång blev riktigt berusade. I år 2 på gymnasiet var det 35 % av flickorna och 64 % av pojkarna. Dessa skillnader är signifikanta.

I år 9 trodde en tredjedel av de elever (31 %) som drack alkohol att deras föräldrar inte kände till det. En femtedel av eleverna (20 %) trodde att föräldrarna bara kände till en liten del av deras alkoholkonsumtion och närmare hälften (41 %) trodde att deras föräldrar i princip kände till allt de drack. Enligt eleverna tillät 26 % av föräldrarna att eleverna drack alkohol och 31 % av föräldrarna tillät det inte. De övriga eleverna kände inte till föräldrarnas åsikt.

I år 2 på gymnasiet trodde 7 % av de elever som drack alkohol att deras föräldrar inte kände till det. Närmare en fjärdedel (23 %) av eleverna trodde att föräldrarna bara kände till en liten del av deras alkoholkonsumtion och drygt hälften (57 %) trodde att deras föräldrar i princip kände till allt de drack. Enligt eleverna tillät 52 % av föräldrarna att eleverna drack alkohol och 34 % av föräldrarna tillät det inte. De övriga eleverna kände inte till föräldrarnas åsikt.

I enkäten ställdes en fråga om eleverna blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar, se diagram 16. frågan fanns inte med år 2003.

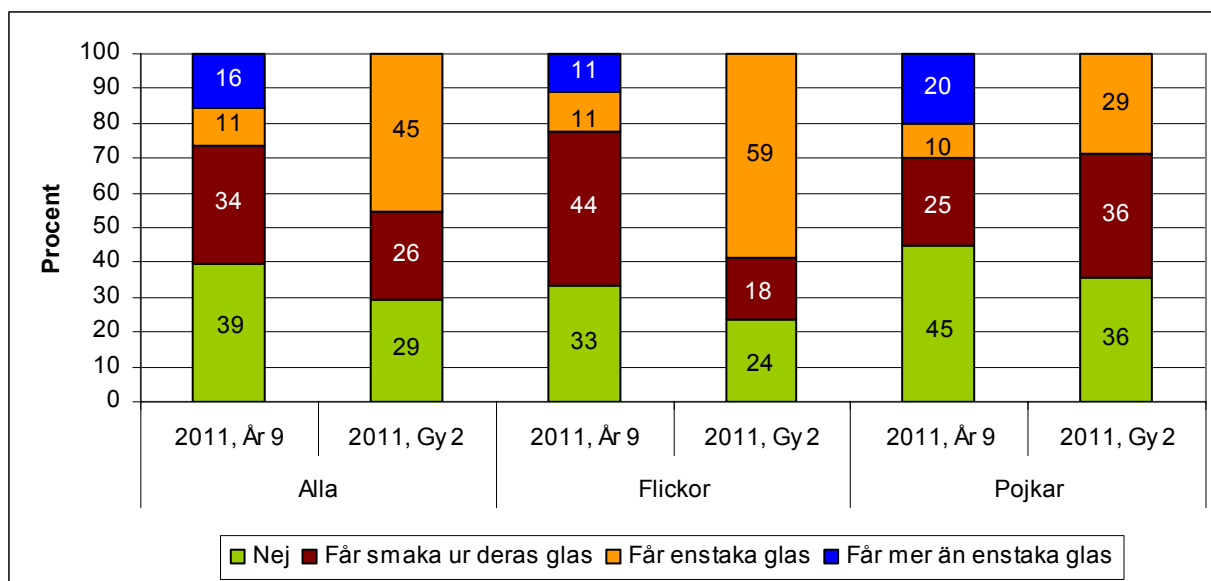

Diagram 16. Om föräldrarna bjöd eleverna, flickorna och pojkarna på alkohol, år 2011. Procent.

I år 9 hade 61 % och i år 2 på gymnasiet hade 71 % av de elever som drack alkohol också blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar. I år 9 är det vanligast att eleverna fick smaka ur föräldrarnas glas och i år 2 på gymnasiet var det vanligast att eleverna fick enstaka glas av sina föräldrar. Det var dock endast i år 9 som det fanns elever som fick mer än enstaka glas av sina föräldrar.

I CAN:s undersökning år 2011 hade 36 % av eleverna i år 9 och 56 % av eleverna i år 2 på gymnasiet blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar. Siffrorna i Töreboda ligger alltså över genomsnittet i landet.

I enkäten fick eleverna som druckit alkohol det senaste halvåret ta ställning till 14 olika problem som de kunde få på grund av att de druckit alkohol och huruvida de någon gång haft de problemen. Problemen har i analysen delats upp i fyra områden: individuella, sexuella, relations- och brottsrelaterade problem. Det var inga elever som angett att de fått relations- eller brottsrelaterade problem, se diagram 17.

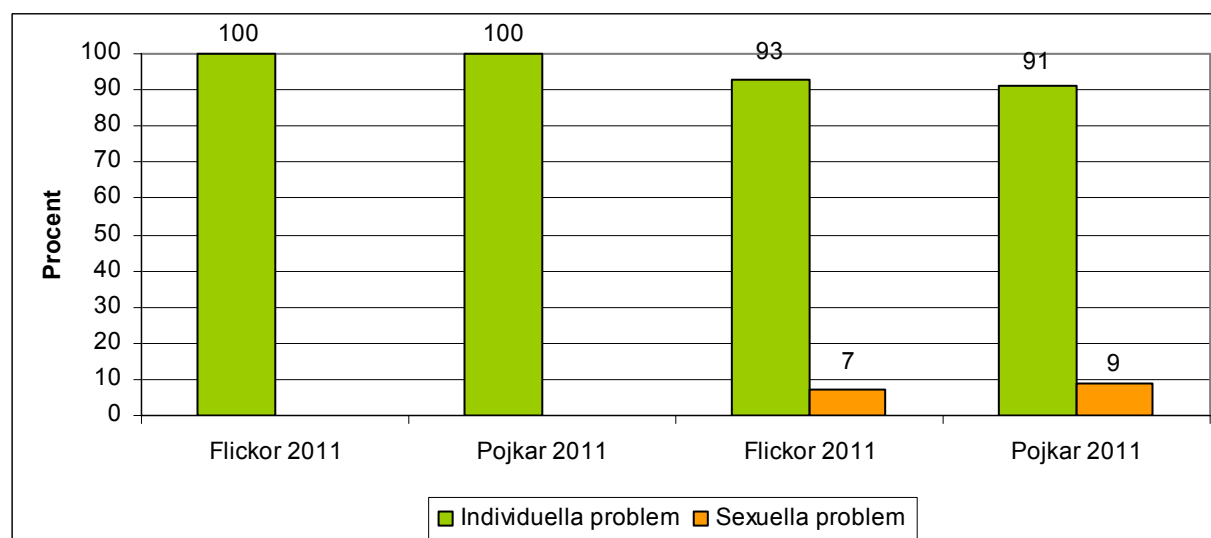

Diagram 17. Alkoholrelaterade problem hos flickor och pojkar, år 2011. Procent.

Eleverna hade främst fått individuella problem. De handlade om att eleverna hade råkat ut för någon olycka eller skada, tappat pengar eller värdesaker, förstört saker eller kläder samt haft baksmälla. Några elever hade också fått sexuella problem, det vill säga haft oönskat sex, oskyddat sex eller blivit sexuellt utnyttjade.

Eleverna i *år 9* i grundskolan var i genomsnitt drygt 13 år när de för första gången drack minst ett glas alkohol och närmare 14 år första gången de var berusade.

Eleverna i *år 2 på gymnasiet* var i genomsnitt drygt 14 år när de för första gången drack minst ett glas alkohol och 15 år första gången de var berusade.

Sniffning

I undersökningen fick eleverna svara på två frågor om sniffning. Statistiskt sett hade få elever sniffat någon gång. Det var 4 elever i *år 9* (5 %) och 1 elev i *år 2 på gymnasiet* (3 %) som hade sniffat någon gång.

I CAN:s undersökning år 2011 har 6 % av eleverna i *år 9* och *år 2 på gymnasiet* någon gång sniffat. På grund av anonymitetsskäl redovisas inte svaren för de övriga frågorna.

Narkotika

Eleverna fick även svara på att antal frågor om narkotika.

I *år 9* hade 19 % av flickorna och 18 % av pojkarna någon gång haft möjlighet att pröva narkotika. Det var 5 % av flickorna och 10 % av pojkarna som någon gång hade haft lust att pröva narkotika. Någon gång hade 3 elever (4 %) prövat narkotika. I CAN:s undersökning hade 8 % av eleverna i *år 9* någon gång provat narkotika.

I *år 2 på gymnasiet* hade 30 % av flickorna och 43 % av pojkarna någon gång haft möjlighet att pröva narkotika. Det var 15 % av flickorna och 8 % av pojkarna som någon gång hade haft lust att pröva narkotika. Någon gång hade 2 elever (6 %) prövat narkotika. I CAN:s undersökning hade 17 % av eleverna i *år 2 på gymnasiet* någon gång provat narkotika.

För att bevara anonymiteten för eleverna lämnas inga fler uppgifter om användningen av narkotika.

Spel

Helt nytt för undersökningen år 2011 var att flera frågor ställdes om spel om pengar. Frågorna är desamma som CAN ställde i sin undersökning. Det bör påpekas att spel om pengar är olagligt för minderåriga. Det var tre frågor som handlade om spel om pengar på Internet. I diagram 18 redovisas andelen som spelat om pengar på Internet någon gång de senaste 12 månaderna, det vill säga som svarat: flera gånger i veckan, flera gånger i månaden och en gång i månaden eller mer sällan. Det var inga elever i *år 2 på gymnasiet* som hade spelat om pengar på Internet.

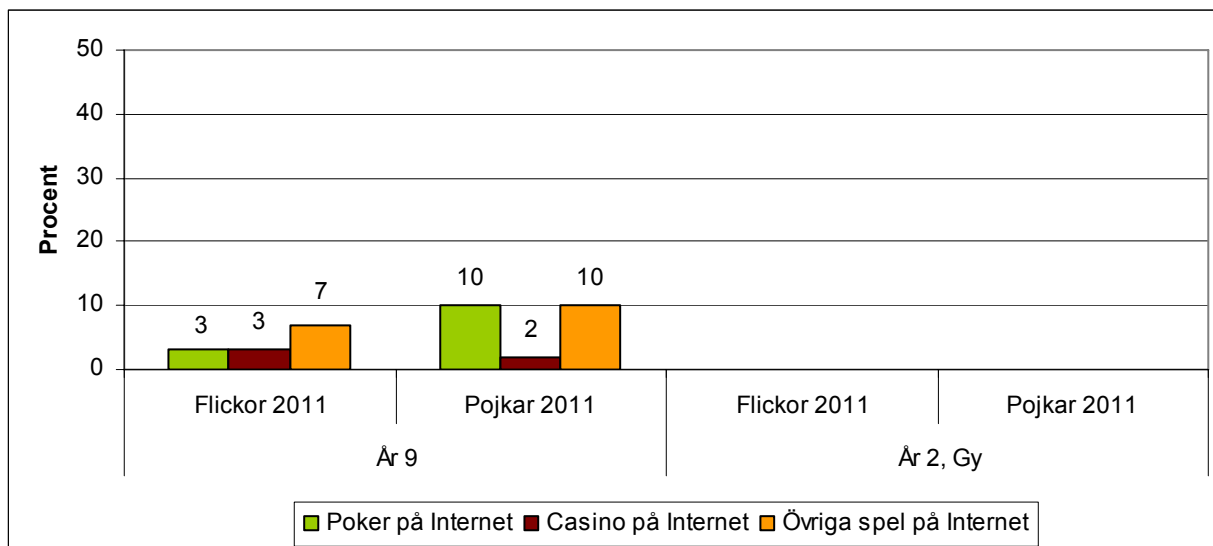

Diagram 18. Någon gång de senaste 12 månaderna spelat om pengar på Internet, flickor och pojkar, år 2011. Procent.

Resultaten i diagram 18 visar att det främst var pojkar som spelat om pengar på Internet. Som mest var det 10 % av pojkarna i år 9 som spelade om pengar. Det var som mest 4 elever som hade spelat om pengar på Internet flera gånger i veckan. Fanns det andra spel eller lotterier om pengar som eleverna deltagit i?

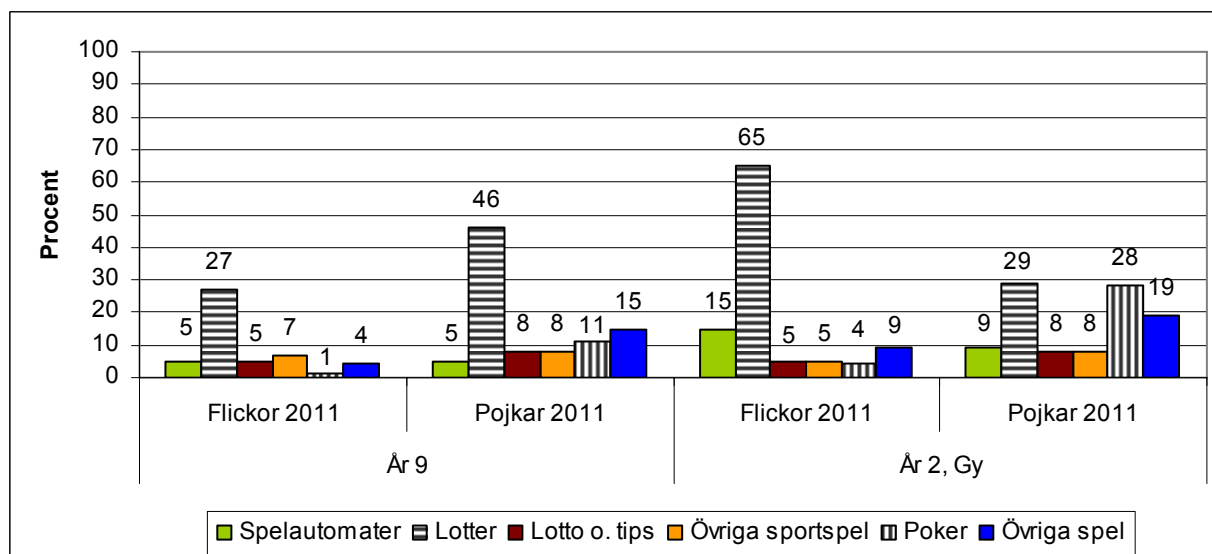

Diagram 19. Någon gång de senaste 12 månaderna spelat andra spel om pengar, flickor och pojkar, år 2011. Procent.

Det vanligaste spelet om pengar var lotter. Störst andel elever som köpte lotter var flickor i år 2 på gymnasiet (65 %). För de övriga spelen om pengar var fördelningen ganska jämn, utom poker som 28 % av pojkarna i år 2 på gymnasiet spelade.

I år 9 i grundskolan var det 6 elever som någon gång gått tillbaka en annan dag för att vinna tillbaka pengar som de förlorat på spel. Det var 5 elever som någon gång känt att de måste spela för mer och mer pengar. Bland eleverna var det 2 elever som någon gång hade ljugit för sin familj eller vänner om hur mycket pengar de spelat för.

I år 2 på gymnasiet hade ingen elev gått tillbaka en annan dag för att vinna tillbaka pengar som de förlorat på spel. Det var ingen elev som någon gång känt att de måste spela för mer och mer pengar. Ingen elev hade någon gång ljugit för sin familj eller vänner om hur mycket pengar de spelat för.